

NSZZ

Wspólne oświadczenie polskich i niemieckich konfederacji związków zawodowych

Kształtowanie sprawiedliwej transformacji – tworzenie godziwych miejsc pracy i zapewnienie realizacji działań na rzecz ochrony klimatu

Z myślą o nadchodzącym katowickim szczycie klimatycznym (COP24) polskie (FZZ, NSZZ „Solidarność” oraz OPZZ) i niemieckie (DGB) konfederacje związków zawodowych potwierdzają przy okazji corocznego Polsko-Niemieckiego Forum Związków Zawodowych swoje zobowiązanie na rzecz sprawiedliwości społecznej, zapewnienia powszechnego dobrobytu bez wykluczenia oraz skutecznych działań klimatycznych w celu zagwarantowania postępu w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Ruch związkowy popiera cele wyznaczone w paryskim porozumieniu klimatycznym i bierze aktywny udział w międzynarodowych i krajowych wysiłkach na rzecz podejmowania ambitnych działań w obszarze ochrony klimatu. Na martwej planecie nie będzie miejsc pracy! Aktualne badania naukowe pokazują, że nie ma alternatywy dla dążenia do przyszłości wolnej od emisji gazów cieplarnianych, jeżeli chcemy chronić nasze naturalne źródła utrzymania. Proces ten musi jednak przebiegać sprawiedliwie i racjonalnie, aby nikt nie został pozostawiony w tyle. Godziwa praca i działalność na rzecz ochrony klimatu nie wykluczają się wzajemnie. Przeciwnie – w procesie transformacji należy poświęcić im tyle samo uwagi.

Paryskie porozumienie klimatyczne i agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 stanowią uznane ramy dla realizacji tego procesu. Jesteśmy pewni, że niezbędna transformacja niesie ze sobą wiele szans na godziwą pracę i nowe formy zrównoważonego zatrudnienia. Należy jednak wypracować porozumienie społeczne w tej sprawie.

Sprawiedliwość jako przewodnia zasada transformacji

Dla osiągnięcia wskazanych wyżej celów fundamentalne znaczenie ma opracowanie aktywnych polityk strukturalnych i przemysłowych oraz polityk dla sektora usługowego, uwzględniających w równej mierze kwestie ochrony środowiska, jak i te związane z perspektywą społeczną i ekonomiczną. Samo wyrównywanie potencjalnych szkód społecznych wynikających z realizacji działań na rzecz ochrony klimatu jest krótkowzroczne. Zamiast tego kluczowe znaczenie ma zapewnienie szerokiej gamy inwestycji, modernizacji tradycyjnych sektorów, innowacji i zrównoważonej infrastruktury, które pozwolą utrzymać przyszłościowe obszary zatrudnienia i dobrobytu gospodarczego lub stworzyć nowe. Zachowanie silnego i innowacyjnego sektora przemysłu

ma kluczowe znaczenie dla opracowania i wdrożenia rozwiązań, które odpowiedzą na wielkie wyzwanie związane z transformacją w zakresie dostaw energii, mobilności i transportu. Potrzebujemy inwestycji w nowe technologie i zwiększenia efektywności energetycznej, a także uczynienia użytkownika wszystkich paliw bardziej przyjaznym dla klimatu w procesie transformacji.

Związki zawodowe i pracownicy ułatwiają zmianę

Na całym świecie związki zawodowe opowiadają się za wdrożeniem sprawiedliwej transformacji, która będzie odpowiadać specyfice poszczególnych krajów. Razem z pracownikami odgrywają też kluczową rolę w realizacji procesów, które do niej prowadzą.

- Znamy wyzwania, jakie wiążą się z procesem tworzenia struktur dostaw, które są przyjazne dla klimatu.
- Chcemy skorzystać z okazji, jakie wiążą się z tworzeniem i ochroną miejsc pracy o wysokiej jakości.
- Żądamy strategii politycznej, która pozwoli zapewnić konkurencyjność sektorów przemysłowych. Produkcja przemysłowa jest ważna i umożliwia transformację. Dlatego należy brać pod uwagę ryzyka związane z ucieczką emisji. Produkty – niezależnie od pochodzenia – można by oceniać na podstawie całego cyklu życia, w tym śladu węglowego.
- Chcemy uczestniczyć w transformacji energetyki i transportu – z myślą o godziwej pracy i lepszej jakości życia.
- Żądamy, aby długookresowe cele klimatyczne i polityka energetyczna były ściśle związane z celami wyznaczanymi w politykach dotyczących rynku pracy. W odniesieniu do kształtowania sprawiedliwej transformacji chcemy zadbać o to, aby nie lekceważono pracowników i ich interesów.
- Żądamy, aby państwa wzięły na siebie większą odpowiedzialność za realizację porozumienia. Należy poprawić mechanizm monitoringu implementacji, aby uzyskać większą przejrzystość oraz wyeliminować nierealistyczne prognozy i zobowiązania.

Europa potrzebuje zrównoważonego programu inwestycyjnego

Nie ma wątpliwości, że nie można wybierać między miejscami pracy a ochroną środowiska. Regiony i sektory przemysłu, w których dobrobyt zależy w dużej mierze od wysokoemisyjnych produktów i produkcji oraz wysokoemisyjnych dostaw energii, czekają na poważne zmiany. Zamiast tego – aby uniknąć sytuacji, w której cenę za nie płacą poszczególne regiony, sektory i pracownicy, co wiąże się z utratą poparcia w społeczeństwie – kluczowe znaczenie ma odpowiednie kształtowanie sprawiedliwej

NSZZ

transformacji w kierunku zrównoważonego systemu gospodarczego. Inwestycje w obszarze nowych technologii i sektorów muszą zapewnić nowe miejsca pracy. Państwa członkowskie i Unia Europejska mają naszym zdaniem obowiązek spójnego dostosowywania swoich wydatków do celów klimatycznych i Celów Zrównoważonego Rozwoju. Ta przewodnia zasada musi przyświecać również europejskim funduszom strukturalnym.

Celowe działania rządu przy udziale związków zawodowych to klucz do sukcesu

Jesteśmy świadomi, że kraje uprzemysłowione muszą sprostać niezwyklej odpowiedzialności w odniesieniu do tego procesu. Dlatego też domagamy się, aby przywódcy państw stanowczo realizowali paryskie i inne porozumienia klimatyczne wcześniej podpisane, koncentrując się na uczciwym wdrożeniu sprawiedliwej transformacji i rozliczając się z wykonania podpisanych zobowiązań.

Na zakończenie związki zawodowe, które podpisały niniejsze oświadczenie, deklarują, że będą kontynuować i pogłębiać wymianę doświadczeń i pomysłów oraz współpracę w obszarze kształtowania zrównoważonej i sprawiedliwej transformacji.

NSZZ

NSZZ "Solidarność"

OPZZ

FZZ

DGB

BERLIN, 19 September 2018